

Hemställan avseende jakttid för morkulla

Hemställan

Svenska Jägareförbundet hemställer härmed om att den jakttid som tidigare gällt för dragande hane av morkulla återinförs enligt nedanstående förslag.

Dragande hane av morkulla får jagas i hela landet från och med måndagen efter midsommardagen till och med den 15 juli. Jakten får enbart ske som passkytte med hagelgevär.

Den som jagar med stöd av första stycket är skyldig att lämna de uppgifter om jakten som Naturvårdsverket föreskriver.

Motivering

Jägareförbundet hemställde 1999-03-22 om att den hundraåriga jakt-traditionen att jaga dragande hane av morkulla skulle få fortsätta att gälla på de villkor som gällt de två föregående åren. Den jakt som tilläts efter EU-inträdet under åren 1997 och 1998 skedde med stöd av artikel 9.1.c) i rådets direktiv 79/409/EEG (Fågeldirektivet). Enligt direktivets bestämmelse kan jakt under häcknings- eller uppfödningstiden tillåtas på ett litet antal fåglar av en art om det sker under strängt kontrollerade förhållanden, på selektiv grund och för en förnuftig användning av fåglarna. Sverige hävdade i samband med den jakt som då tilläts att tillgängliga uppgifter på morkulleavskjutningen, 30 000 fällda morkullor, utgjorde ett sådant litet antal som avses i fågeldirektivets artikel 9.1.c). Uppgiften om antalet fällda morkullor ställdes i relation till den beräknade svenska häckande populationen på mellan 200 000 och 600 000 morkullor. En populationsuppskattning som dock bedömdes som osäker. Antalet fällda morkullor låg således enligt denna beräkning i intervallet 5 -15 % av den totala häckande populationen.

Genom den mera ingående enkätundersökning som Jägareförbundet i samråd med Naturvårdsverket genomförde konstaterades att antalet årligen fällda morkullor snarare var drygt 100 000 st. Jägareförbundets hemställan om fortsatt sommarjakt på morkulla avslogs då 1999-06-17 med den huvudsakliga motiveringen ”att det inte finns några säkra uppgifter på morkullepopulationens storlek och att det därmed inte går att hävda att en avskjutning på i storleksordningen 115 000 morkullor utgör ett sådant litet antal som avses i fågeldirektivets artikel 9.1.c). En fortsatt sommarjakt på morkulla på det sätt som skedde under åren 1997 och 1998 kan därför inte medges innan det i vart fall föreligger säkrare uppgifter om den svenska morkullepopulationen.”

Mot bakgrund av det kunskapsbehov som då förelåg initierade Jägare-förbundet ett omfattande forskningsprojekt i syfte att bl.a. erhålla en kvalificerad, vetenskaplig uppskattning av morkullans populationsstorlek i Sverige. Projektet har huvudsakligen finansierats av Jägareförbundets medlemmar (forskningstjugan samt länsjaktvårdsföreningarna) men till viss del även genom viltforskningsmedel från Naturvårdsverket. I projektet har det även ingått ett mycket stort ideellt engagemang genom att närmare 1000 frivilliga inventerare deltagit för att på så sätt bidra till att öka kunskapen om morkullans status i Sverige. Projektet som pågått i fyra år har nu slutrapporterats. Rapporten undanröjer alla tveksamheter morkullans bevarandestatus. Den skattning av morkullepopulationens storlek som forskningsprojektet lett fram till är 1 922 631 år 2001, 1 940 603 år 2002 och 1 818 338 år 2003. Slutsatsen enligt dessa uppgifter måste, enligt Jägareförbundets uppfattning, tveklöst vara att den svenska morkullepopulationen har en gynnsam bevarandestatus. I detta perspektiv motsvarar en beskattning på 115 000 morkullor 6 % av den totala häckande populationen. En population på 1,9 milj. morkullor bedöms årligen producera i storleksordningen 3 milj. flygfärdiga ungar. (Danska beräkningar av dödligheten i

morkullebestånden antyder att varje hona måste producera minst 3,4 flygfärdiga ungar för att populationen inte ska minska.)

EU-kommissionen har i oktober 2004 - efter samråd med Bridlife International och FACE - presenterat en tolkningsguide till fågeldirektivet som är en indikation på hur kommissionen kommer att hantera olika tolkningsfrågor gällande fågeldirektivet. Beträffande begreppet "litet antal" sägs nu att detta kan vara upp till 5 % (tidigare 1 %) av den totala populationens dödlighet. Några säkra data på dödligheten för morkullor föreligger inte men i en situation då morkullepopulationen ligger på en oförändrad nivå bör dödligheten i stort sett motsvara ungfågelproduktionen. Givetvis förekommer det naturliga svängningar men med ledning av den beräknade ungfågelproduktionen enligt ovan skulle den årliga dödligheten i populationen ligga på nivån 3 milj. fåglar. Ett jaktuttag på 115 000 fåglar motsvarar då 3.8 % av den årliga dödligheten.

Sammanfattningsvis anser Jägareförbundet att det nu finns ytterligare vetenskapligt bevis för att sommarjakten på morkulla inte har någon negativ inverkan på morkullepopulationen vare sig på kort eller lång sikt. Vi vet att jakten endast omfattar hanfågel, vi vet att sommarjakten sker när absoluta huvuddelen av parningarna har skett, vi vet att hanen är polygam, vi vet att hanen inte deltar i omvårdnaden av ungfågeln och vi vet nu storleks-förhållandet mellan populationen och den årliga avskjutningen.

Vi kan fortsätta att följa morkullepopulationen genom regelbunden rapportering av såväl observerade morkullor som fällda fåglar genom de erfarenheter vi nu fått. Genom att medge sommarjakt på morkulla med stöd av fågeldirektivets artikel 9.1.c) kan vi öka kunskapen ytterligare för en av våra mest studerade fågelarter. Allt enligt andemeningen med fågeldirektivet om bevarandet av vilda fåglar. Jägareförbundet anser att sommarjakten på morkulla tveklöst sker på ett litet antal fåglar, under strängt kontrollerade förhållanden, på selektiv grund och för en förnuftig användning. Jakten kan därför ske under uppfödningssperioden - på här föreslaget sätt - då den saknar betydelse för att uppnå syftet med direktivet, i enlighet med artikel 5.d)

Jägareförbundet föreslår att jaktförordningen tillförs en bestämmelse innebärande att dragande hane av morkulla får jagas i hela landet från och med måndagen efter midsommardagen till och med 15 juli. Jakten får enbart ske som passkytte med hagelgevär.

Den som jagar med stöd av första stycket är skyldig att lämna de uppgifter om jakten som Naturvårdsverket föreskriver.

Svenska Jägareförbundet

Christer Sundquist
Generalsekreterare

Hans von Essen
Riksjaktvårdskonsulent